

Sygn. akt: I 1 C 1546/19 upr.

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 13 września 2019 r.

Sąd Rejonowy w Gdyni I Wydział Cywilny Sekcja d/s rozpoznawanych w postępowaniu uproszczonym
w składzie następującym:

Przewodniczący: SSR Ewa Kokowska-Kuternoga

Protokolant: starszy sekretarz sądowy Izabela Pisarska

po rozpoznaniu w dniu 13 września 2019 r. w Gdyni

sprawy z powództwa (...) z siedzibą w K.

przeciwko J. S.

o zapłatę

I oddała powództwo w całości;

II kosztami postępowania w kwocie 1017,00 złotych, w tym 900,00 złotych tytułem kosztów zastępstwa procesowego obciąża powoda uznając je za uiszczone w całości.

UZASADNIENIE

Powód, (...) z siedzibą w K. ,wniósł o zasądzenie od pozwanej, J. S. , kwoty 2075,68 zł oraz odsetek ustawowych za opóźnienie od dnia wniesienia powództwa do dnia zapłaty oraz kosztami postępowania.

(pozew, k. 3-5v)

W dniu 18.10.2018r Sąd Rejonowy Lublin-Zachód w Lublinie przekazał sprawę do Sądu Rejonowego w Gdyni .

(postanowienie w sprawie VI Nc-e (...), k. 6)

Po wpłynięciu sprawy do Sądu Rejonowego w Gdyni , powód, (...) z siedzibą w K. ,wniósł o zasądzenie od pozwanej, J. S. , kwoty 2075,68 zł oraz odsetek ustawowych za opóźnienie od dnia wniesienia powództwa do dnia zapłaty oraz kosztami postępowania.

(pozew, k. 10v-12v)

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 5 czerwca 2015r. między J. S. a (...) Finanse Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z W. zawarto umowy pożyczki gotówkowej w której na 60 tygodni pożyczono jej kwotę 1.800 zł wyplaconą dnia 5.6.2015r . Miała oddać kwotę łącznie 3.661,20 zł bez Rata wyniosła 61, 02 zł .

W dniu 5.6.2015r między J. S. a (...) Finanse Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z W. zawarto aneks do umowy pożyczki gotówkowej w którym pożyczono jej kwotę 1.036,88 zł, a kwotą 763, 12 zł spłacono poprzednią pożyczkę z dnia 1.8.2014r. W obu umowach figuruje adres J. S. :”G., ul. (...)”, a pod nimi jest odręczny podpis (...).

J. S. przyznała fakty wskazane w pozwie na rozprawie.

dowód : umowa pożyczki i regulamin k. 26v-27v,49-51, aneks , k. 28,52, przyznanie pozwanej, k. 62- na nośniku

W dniu 7 marca 2018 r. między (...) Finanse Spółka z ograniczona odpowiedzialnością z W. a (...) z siedzibą w K. zawarto umowę przelewu wierzytelności.

dowód : umowa k. 16v-17v,załącznik, k. 14v

W dniu 13.4.2018r (...) z siedzibą w K. nabył wierzytelność wobec J. S. w kwocie 861, 22 zł, koszty dodatkowe- 837, 54 zł, odsetki zakupione-338, 93 zł i wygenerował wezwanie do zapłaty kwoty 2052, 09 zł

dowód :wezwanie, k. 13, umowa cesji, k. 15-16, 25, odpis z KRS, k.17-24,

J. S. na poczet w/w pożyczek wpłaciła łącznie 1991, 52 zł

dowód :zestawienie spłat poszczególnych składników pożyczki, k. 54-59

Sąd zważył , co następuje:

W myśl ogólnych zasad na powódzie spoczywa ciężar udowodnienia faktów uzasadniających jego roszczenie, zaś na pozwanym obowiązek udowodnienia okoliczności uzasadniających jego wnioski o oddalenie powództwa/ por. art. 6 kc :”Ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która z faktu tego wywodzi skutki prawne.”/.

W niniejszej sprawie powód dochodząc zapłaty wskazanej w pozwie kwoty powinien był wykazać zasadność obciążenia pozwaną żadaną kwotą, charakter umowy jaka łączyła strony oraz jakie świadczenia w ramach tej umowy powinien pozwany ponosić na rzecz poprzednika prawnego powoda. Zdaniem Sądu to powód jako profesjonalista, od którego wymaga się staranności w wyższym stopniu, powinien ponosić wszelkie konsekwencje związane ze swoją niedokładnością, zaniedbaniem i niekonsekwencją. Mając na uwadze jedną z podstawowych zasad postępowania cywilnego, a mianowicie obowiązku udowadniania faktów i twierdzeń przez stronę wywodzącą z tychże faktów skutki prawne, określoną w dyspozycji art. 6 k.c., Sąd uznał, iż to rzeczą powoda było dążyć do zgromadzenia i przedstawienia Sądowi należytego rodzaju dowodów. Wszelkie zatem zaniechania podejmowania takich działań przez powoda, jego ewentualne zaniedbania i przeoczenia, stanowią zarazem wyraz woli strony powodowej i pociągać muszą za sobą niekorzystne dla niej skutki procesowe.

Mając na uwadze powyższe należy wskazać, iż faktów, z których wywodzone jest dochodzone roszczenie powinien w zasadzie dowieść powód. Nawet brak zajęcia stanowiska przez pozwanego nie zwalnia powoda od wykazania sądowi, iż żądanie sformułowane w pozwie istnieje.

Ustalając stan faktyczny, jako wiarygodne, Sąd ocenił przedłożone przez powoda dokumenty prywatne, albowiem ich autentyczność i prawdziwość - w przeciwieństwie do ustalenia skutków z nich wynikających - nie budziła wątpliwości Sądu. W szczególności za wykazany Sąd uznał fakt zawarcia umowy pożyczki, warunki tej umowy, braku spłaty całości ,wysłania przez powoda do pozwanej przez powoda pisma zawierającego wezwanie do zapłaty pożyczki. Wszystkie te pisma zostały przez powoda przedłożone wraz odpisami potwierdzeń ich nadań poświadczonymi za zgodność z oryginałem przez reprezentującego powoda radcę prawnego, którego poświadczenie ma charakter dokumentu urzędowego (art. 129 §3 kpc). Pozwana nie obaliła zaś domniemania wynikającego z charakteru tego poświadczenia, iż powód rzeczywiście w tych dniach wysłał do pozwanej opisane wyżej pismo, na jej aktualny (obecnie i wówczas) adres zamieszkania.

W ocenie Sądu powództwo nie zasługiwało na uwzględnienie.

Art. 509.kc stanowi, że :” § 1. Wierzyciel może bez zgody dłużnika przenieść wierzytelność na osobę trzecią (przelew), chyba że sprzeciwiałoby się to ustawie, zastrzeżeniu umownemu albo właściwości zobowiązania.”, art. 511.:” Jeżeli

wierzytelność jest stwierdzona pismem, przelew tej wierzytelności powinien być również pismem stwierdzony.”, art. 516.:” Zbywca wierzytelności ponosi względem nabywcy odpowiedzialność za to, że wierzytelność mu przysługuje.” regulują prawa i obowiązki stron umowy cesji oraz wierzyciela i dłużnika. Każdy, kto powołuje się na fakt nabycia długu winien wykazać dokumentem ten fakt.

Powód wykazał nabyte swoje roszczenie wobec pozwanego, a także co się na nie składa, załączył do pozwu załącznik do umowy cesji, z którego wynikało, że wynosi ta wierzytelność przeciwko pozwanej 2037, 69 zł i co składa się na tę kwotę, z załącznika wynika tylko kwota 2037, 69 zł, jako należność od J. S., zaś uzasadnienia pozwu kwota 2075, 68 zł, jest to nieścisłość, której powód nie usunął przedstawionymi dowodami, w tym historią wpłat, z której wynika, że pozwana spłaciła kwotę 1991, 52 zł. Nie wiadomo jak mają się do siebie w/w aneks i umowa z dnia 1.8.2014r? Pośrednio z treści aneksu wynika, że zostały spłacone, a pożyczka w kwocie 1036, 88 zł to przedłużenie spłaty pozostałości z umowy z dnia 5.6.2015r.

Analizując treść umowy pożyczki, Sąd uznał, że ustalenia stron w zakresie należności takich jak kwota pożyczki, odsetki umowne, odsetki karne, opłaty windykacyjne, co do zasady, znajdowały oparcie w przepisach kodeksu cywilnego regulującego umowę pożyczki i świadczenia uboczne w postaci odsetek za opóźnienie (art. 720-724 kc i art. 481 §1 i 2 kc) oraz postanowieniach umowy, podlegającej szczególnemu reżimowi określonymu w ustawie z dnia 12 maja 2011 roku o kredycie konsumenckim (Dz. U. 2011, nr 126, poz. 715, ze zm). Przepis art. 720 kc stanowi bowiem, że przez umowę pożyczki dający pożyczkę zobowiązuje się przenieść na własność biorącego określoną ilość pieniędzy albo rzeczy oznaczonych tylko co do gatunku, a biorący zobowiązuje się zwrócić tę samą ilość pieniędzy albo tę samą ilość rzeczy tego samego gatunku i tej samej jakości; zaś przepisy ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o kredycie konsumenckim, w szczególności art. 3 ust. 1 określa, że przez umowę o kredyt konsumencki rozumie się umowę o kredyt w wysokości nie większej niż 255.550 zł albo równowartość tej kwoty w walucie innej niż waluta polska, który kredytodawca w zakresie swojej działalności udziela lub daje przyrzeczenie udzielenia konsumentowi, a także art. 3 ust. 2 pkt 1 określający, że za umowę o kredyt konsumencki uważa się również umowę pożyczki.

W świetle tych regulacji, w ocenie Sądu, powództwo w części obejmującej niespłaconą przez pozwanego część kapitału pożyczki oraz odsetek umownych od tego kapitału naliczonego pozostawałoby w pełni zasadne. W tym celu przedstawił on bowiem podpisaną przez pozwanego umowę pożyczki. Oczywiście, o ile powód by wykazał, ile tego pozostało po kolei z poszczególnych umów.

Z braku jednak dowodu w zakresie sposobu naliczania w/w, a także kosztów windykacji, a także odsetek po nabyciu wierzytelności - powództwo pozostawało nieudowodnione.

Powód nie wykazał w żaden sposób, bo nie załączył umowy z dnia 1.8.2014r-, który dług kupił, a także, jak zostało naliczone to, co się składa na kwotę 2075, 68 zł. Ewidentnie wszystkie umowy były ze sobą wzajemnie zależne. Powód podał ile pozwany wpłacił tytułem spłaty pożyczki z dnia 5.6.2015r-1991,52 zł.

Nadto, w sprawach wniesionych po 9.7.2018r Sąd z urzędu bada kwestię przedawnienia roszczenia.

Zgodnie z art. 118 k.c. jeżeli przepis szczególny nie stanowi inaczej, termin przedawnienia wynosi lat dziesięć, a dla roszczeń o świadczenia okresowe oraz roszczeń związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej – trzy lata. Przepis art. 120 k.c. stanowi, że bieg przedawnienia roszczenia rozpoczyna się od dnia, w którym roszczenie stało się wymagalne. **Art. 123.** § 1.kc stanowi:” Bieg przedawnienia przerywa się:

- 1) przez każdą czynność przed sądem lub innym organem powołanym do rozpoznawania spraw lub egzekwowania roszczeń danego rodzaju albo przed sądem polubownym, przedsięwziętą bezpośrednio w celu dochodzenia lub ustalenia albo zaspokojenia lub zabezpieczenia roszczenia;
- 2) przez uznanie roszczenia przez osobę, przeciwko której roszczenie przysługuje;
- 3) przez wszczęcie mediacji.”, a **art. 124.** § 1.kc stanowi:” Po każdym przerwaniu przedawnienia biegnie ono na nowo.”

W tej sprawie okres przedawnienia wynosi 3 lata, albowiem roszczenie wynika z działalności gospodarczej strony powodowej. Więc, jeśli podstawa roszczenia jest umowa z dnia 5.6.2015r zawarta na 60 tygodnie(1,4 roku), więc do dnia 21.9.2018r, to roszczenie powoda nie jest przedawnione.

Na marginesie należy jeszcze stwierdzić, że w ocenie Sądu, przywołane przez powoda postanowienia umowne przewidujące opłaty z tytułu obsługi pożyczki w domu, w wysokości wyżej wskazanej pozostawały regulacjami o charakterze abuzywnym, które z mocy art. 385¹ §1 i 3 kc nie wiązały pozwanej, która zawarła z pożyczkodawcą umowę jako konsument. Zgodnie bowiem z przywołanym przepisem postanowienia umowy zawieranej z konsumentem niezgodnione indywidualnie nie wiążą go, jeżeli kształtują jego prawa i obowiązki w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami, rażąco naruszając jego interesy (niedozwolone postanowienia umowne). Nie dotyczy to postanowień określających główne świadczenia stron, w tym cenę lub wynagrodzenie, jeżeli zostały sformułowane w sposób jednoznaczny. Niezgodnione indywidualnie są zaś te postanowienia umowy, na których treść konsument nie miał rzeczywistego wpływu. W szczególności odnosi się to do postanowień umowy przejętych z wzorca umowy zaproponowanego konsumentowi przez kontrahenta.

W ocenie Sądu postanowienia umowy przewidujące możliwość obciążenia konsumenta, a więc pozwanej w/w opłatami - przewidziane w treści wyżej wskazanych zapisów umowy nie są postanowieniami umownymi indywidualnie uzgodnionymi w myśl przepisu art. 385¹ §1 kc. Postanowienia indywidualnie uzgodnione w myśl wyżej wymienionego przepisu to bowiem nie postanowienia, których treść konsument mógł negocjować lecz takie postanowienia, które rzeczywiście powstały na skutek indywidualnego uzgodnienia. Wymienione w treści art. 385³ kc niedozwolone postanowienia umowne mają wyłącznie charakter przykładowy, stanowiąc swoistą regułę interpretacyjną ułatwiającą stosowanie art. 385¹ kc.

Jednocześnie, w opinii Sądu, zastrzeżenie to , zawarte we wskazanych wyżej zapisach umowy , jest sprzeczne z dobrymi obyczajami i rażąco narusza interesy konsumenta. Z jednej bowiem strony opłaty te są rażąco wygórowane, gdyż ich zastrzeżenie w takiej wysokości nie ma żadnego uzasadnienia w rzeczywistej wysokości opłat ponoszonych zwykle za takie czynności. Z uwagi na powyższe regulację odnoszącą się do tych kosztów– Sąd ocenił jako prowadząca w istocie rzeczy do zapewnienia powodowi nieuzasadnionych korzyści i naruszającą interesy ekonomiczne konsumenta w rażący sposób.

Pokreślić należy, że przedmiotowe postanowienia w sposób rażący naruszają interesy konsumentów, w szczególności te ekonomiczne związane z obowiązkiem uiszczenia znacznych i dodatkowych kosztów, które mogą prowadzić do zwiększenia istniejącego zadłużenia. Działanie legitymizowane treścią zapisu prowadzi w rezultacie do obciążenia zadłużonego klienta kolejnymi zobowiązaniami w praktyce utrudniając mu możliwość uregulowania należności wynikającej ze zobowiązania pierwotnego.

Na marginesie wskazać należy, że postanowienie o treści podobnej do zakwestionowanego przez Sąd w sprawie niniejszej zostało uznane za niedozwolone wyrokiem Sadu Okręgowego w Gdańsku z dnia 29.10.2015r. sygn. akt XVI Ca 489/15, Sądu Rejonowego dla Łodzi-Śródmieście z dnia 3.3.2016r sygn.. akt. XVIII C 3935/15, i wpisane do rejestru niedozwolonych postanowień wzorców umowy .”.

Podzielając w tym zakresie argumentację zawartą w uzasadnieniu w/w wyroków wskazać należy, że powód zastrzegł sobie uprawnienie do podejmowania względem pozwanej czynności pobierania w/w zestawu opłat, mimo braku w tym zakresie jakiegokolwiek normatywnego uregulowania, które upoważniałoby go do prowadzenia tego postępowania. W szczególności przepisem statuującym wprost takie uprawnienie nie mógł być art. 13 ust. 1 pkt 12 ustawy z dnia 21 maja 2011 r. o kredycie konsumenckim, który stanowi, że umowa o kredyt konsumencki powinna określać informację o stopie oprocentowania zadłużenia przeterminowanego, warunki jej zmiany oraz ewentualne inne opłaty z tytułu zaległości w spłacie kredytu. Przepis ten zobowiązuje przedsiębiorcę do precyzyjnego wskazania wysokości opłat obciążających kontrahenta, nie jest jednak możliwym, by na tej podstawie wywodzić o uprawnieniu do prowadzenia pobierania opłat w domu oraz nakładania na konsumentów obowiązku zwrotu poniesionych przez niego kosztów

tego w całości. Brak norm upoważniających pozwanego do podejmowania w/w czynności oznacza bowiem, że podstawowym i zarazem prawnie dopuszczalnym sposobem dochodzenia roszczeń jest procedura określona przez przepisy ogólne. Zaznaczyć należy, iż jest to jedyna prawnie dopuszczalna forma, której dłużnik zobowiązany jest się poddać. Koszty postępowania sądowego są natomiast kompensowane zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik sprawy uregulowaną w art. 98 § 1 kpc, w świetle którego strona przegrywająca sprawę obowiązana jest zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony. Tymczasem w warunkach niniejszej sprawy powód dochodził od pozwanej kosztów, które generowane były innymi, dowolnie obranymi przez niego działaniami. Podejmowanie takich czynności winno jednak odbywać się na jego koszt i ryzyko. Egzekwowanie należności przez pobieranie w domu klienta stanowi wyłącznie rezultat swobodnego wyboru wierzyciela i z tej przyczyny wynikłe stąd koszty winny być przez niego pokrywane.

Przedsiębiorca, decydując się na prowadzenie działalności gospodarczej polegającej na udzielaniu pożyczek gotówkowych winien uwzględnić specyficzne dla niej ryzyko transakcyjne (np. ryzyko nieterminowego wykonywania zobowiązań). Stąd na dezaprobatę zasługuje działanie powoda polegające na określeniu liberalnych przesłanek weryfikacji podmiotów - jak to zostało przez niego określone "zestandardyzowanych", które mogą zostać jego kontrahentami (np. w porównaniu do wymogów stawianych przez instytucje bankowe), zaś zwiększone w związku z tym ryzyko kompensowane jest przede wszystkim poprzez przeniesienie na konsumentów wszelkich kosztów wywołanych wykonywaniem zobowiązań. Przyjęty przez w takim układzie działalności przedsiębiorcy model skupiony jest na maksymalizacji zysku wskutek maksymalizacji ilości zawartych umów, a koszty wywołane umowami przenoszone są na konsumenta. Powyższa argumentacja uprawnia do określenia tych umów jako ryzykowne (w porównaniu do podobnych produktów bankowych), czyli takie o mniejszym prawdopodobieństwie samodzielnej spłaty i wobec takich konsumentów podejmowane są dodatkowe czynności. W ocenie Sądu obranie takiego modelu prowadzenia działalności gospodarczej, a w ślad za nim kreowanie regulacji o treści omawianej powoduje uchylene ciężającej na przedsiębiorcy odpowiedzialności za zawierane przez niego umowy (w szczególności te o podwyższonym ryzyku nieterminowej spłaty). [...].

W konkluzji należy zważyć, że kwestionowane postanowienia pozostają w sprzeczności z dobrymi obyczajami, albowiem w sposób nierównomierny rozkładają ryzyko transakcyjne pomiędzy stronami kontraktu przenosząc wyłącznie na konsumenta dodatkowe – obok oprocentowania - koszty czynności pobrania rat w domu. Nie są to wszakże czynności, które pożyczkodawca podejmuje na zlecenie konsumenta, bądź w jego interesie.

Mając powyższe na uwadze, wobec nieudowodnienia w/w elementów żądania pozwu i niemożności ustalenia ile wynosi dług pozwanego- ,a w tle abuzywności w/w zapisów umów załączonych do pozwu, Sąd w pkt. I wyroku oddalił powództwo, uznając, że pozwana była zobowiązana zwrócić 1848, 77 zł, a wpłaciła 1991, 52 zł.

Fakt przegrania przez powoda procesu znalazł swoje odzwierciedlenie w treści rozstrzygnięcia o kosztach procesu zawartego w punkcie II wyroku. Pozwany został bowiem uznany za wygrywającego spór. Na koszty procesu składały się koszty poniesione wyłącznie przez stronę powodową w postaci: uiszczonej opłaty sądowej w kwocie 100 zł, wynagrodzenia z tytułu kosztów zastępstwa procesowego strony powodowej przez występującego w sprawie radcę prawnego, które to wynagrodzenie zostało ustalone w wysokości pojedynczej stawki minimalnej przewidzianej w przewidzianej w §2 pkt. 2 rozp. Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych i adwokatów, tj. w kwocie 900 zł, opłaty od pełnomocnictwa- 17 zł . Stosownie więc do przewidzianej w art. 98 i 108 kpc zasady rozliczania – powoda obciążają poniesione koszty procesu w części przegranej tj. 100%.